

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

PAŽINTINIAI DUOMENYS

Statinio pavadinimas: Kultūros paskirties pastato, Maironio g. 2, Tytuvėnai, Kelmės r. sav., griovimo projektas.

Statytojas: Tytuvėnų savivaldybės administracija.

Projektuotojas: UAB „Tytuvėnų projektavimas“.

Tel./Faks. (8 41) 399431, tsprojektais@gmail.com.

Statinio statybos rūšis: Statinio griovimas.

Statinio paskirtis: Kultūros.

Statinio kategorija: Neypatingasis statinys.

Projekto rengimo pagrindas:

- nuosavybės dokumentai;
- projektavimo techninė užduotis;
- kiti statytojo pateikti dokumentai.

PRIVALOMŲJŲ DOKUMENTŲ BEI PAGRINDINIŲ NORMATYVINIŲ STATYBOS TECHNINIŲ DOKUMENTŲ, KURIAIS VADOVAUJANTIS PARENGTAS GRIOVIMO PROJEKTAS, SĄRAŠAS

LR įstatymai:

1. LR Statybos įstatymas;
2. LR Atliekų tvarkymo įstatymas;
3. LR Žemės įstatymas;
4. LR Aplinkos apsaugos įstatymas.

Statybos techniniai reglamentai:

1. STR 1.01.02:2016 Normatyviniai statybos techniniai dokumentai;
2. STR 1.01.08:2002 Statinio statybos rūšys;
3. STR 1.04.04:2017 Statinio projektavimas, projekto ekspertizė;
4. STR 1.05.01:2017 Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“;
5. STR 1.06.01:2016 Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra;
6. STR 2.01.01(1):2005 Esminis statinio reikalavimas „Mechaninis atsparumas ir pastovumas“;
7. STR 2.01.01(2):1999 Esminiai statinio reikalavimai. Gaisrinė sauga;
8. STR 2.01.01(3):1999 Esminiai statinio reikalavimai. Higiena, sveikata, aplinkos apsauga;
9. STR 2.01.01(4):2008 Esminis statinio reikalavimas „Naudojimo sauga“;
10. STR 2.01.01(5):2008 Esminis statinio reikalavimas „Apsauga nuo triukšmo“;
11. STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“;

Higienos normos ir kiti normatyviniai reglamentai, reikalavimai bei taisyklės:

1. RSN 156-94 Statybinė klimatologija;
2. Statybos atliekų tvarkymo taisyklės;
3. DT 5-00 „Saugos ir sveikatos taisyklės statyboje“;
4. Darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatai;
5. Darbininko, dirbančio su kilnojamais elektriniais įrankiais, saugos ir sveikatos instrukcija;
6. Darbuotojo, dirbančio ant pastolių, saugos ir sveikatos instrukcija;
7. Darbininko, transportuojančio, sandėliuojančio, kraunančio įvairias medžiagas bei gaminius, saugos ir sveikatos instrukcija.

DUOMENYS APIE SKLYPĄ**Pažintiniai duomenys apie sklypą**

Pastatui yra suformuotas sklypas, adr. Maironio g. 2, Tytuvėnai, Kelmės r. sav. (unikalus Nr. 4400-0534-6392, kadastro Nr. 5472/0003:327 Tytuvėnų m. k. v.). Žemės sklypas suformuotas atliekant kadastrinius matavimus.

Sklypas yra šiaurės centrinėje Lietuvos dalyje. Sklypas iš visų pusių ribojasi su kaimyniniais sklypais. Įvažiavimas į sklypą – pietinėje sklypo pusėje, iš Piliakalnio g., kurioje yra įrengta asfaltuota Tytuvėnų dviračių trasa.

Sklypas yra Paviršinių vandens telkinių (0,04 ha), Vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros (0,0064 ha), Valstybinių parkų (0,0661 ha), Kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijos (0,0661 ha), Komunalinių objektų sanitarinės (0,0661 ha), Gamybinių objektų sanitarinės (0,0661 ha), Elektros tinklų (0,0007 ha) ir Viešųjų ryšių tinklų elektroninių ryšių infrastruktūros (0,0027 ha) apsaugos zonose.

Kultūros paveldas ir saugomos teritorijos

Sklypas yra nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos zonoje – Tytuvėnų miesto istorinė dalis. Unikalus objekto kodas – 42051. Įregistravimo registre data – 2018-03-07. Statusas – Registrinis. Objekto reikšmingumo lygmuo – Regioninis. Rūšis – Nekilnojamasis. Vertybė pagal sandarą – Vietovė. Vertingųjų savybių pobūdis – Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus), Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus), Kraštovaizdžio, Urbanistinis (lemiantis reikšmingumą svarbus), Želdynų (lemiantis reikšmingumą tipiškas). Vietovės plano struktūros tipas – radialinis.

Sklypas taip pat yra Tytuvėnų architektūrinio draustinio (Konservacinė funkcinio prioriteto zona) teritorijoje.

DUOMENYS APIE PASTATĄ**Bendrieji pastato duomenys, rodikliai, funkcinė paskirtis, geografinė vieta, ryšys su gretimu užstatymu**

Griaunamas pastatas – Kultūros namai (unikalus pastato Nr. 5497-5007-9013, žymėjimas plane – 1C1m). Pastato paskirtis – Kultūros. Statybos metai – 1975 m. Pastatas yra vieno aukšto su rūsiu.

2078S-01-GP.AR	LAID	LAPAS	LAP
	0	2	17

Rodiklio pavadinimas	Rodikliai prieš griovimą
Ilgis	20,12 m
Plotis	18,10 m
Bendras plotas	438,48 m ²
Pagrindinis plotas	392,43 m ²
Užstatytas plotas	396,00 m ²
Pastato tūris	1 948 m ³
Aukštis	3,60 m

Griaunamas pastatas yra išsidėstęs centrinėje pietinėje sklypo dalyje.

Aplinkinės teritorijos – konservacinės paskirties žemė, visuomeninės paskirties teritorijos. Artimiausias aplinkinis užstatymas nuo griaunamo pastato yra už ~5 m – Tytuvėnų Švč. Mergelės Marijos bažnyčios ir bernardinų vienuolyno ansamblio arkadų galerija, adr. Maironio g. 2A, Tytuvėnai, Kelmės r. sav.

Pastato konstrukcijos

Pamatai – juostiniai, monolito betono arba surenkamų betono blokų. Sienos – karkasinės, apkalto medinėmis dažytais lentomis. Stogas – daugiašlaitis, medinių konstrukcijų. Stogo danga – asbestcementinis šiferis. Pastatas yra vieno aukšto su rūsiu. Vidaus laikančios sienos ir pertvaros – mediena. Esamos durys ir vartai, langų rėmai – mediniai.

Inžineriniai tinklai

Pastatui šiluma tiekama centralizuotai iš miesto šilumos tiekimo tinklų. Vandentiekis prijungtas prie centralizuotų (komunalinių) miesto tinklų.

Nuotekos šalinamos per buitinių nuotekų šulinėlį.

2078S-01-GP.AR	LAID	LAPAS	LAP
	0	3	17

Iki pastato yra atvesta orinė elektros linija ir požeminiai ryšių kabeliai.

GRIOVIMO AIKŠTELĖS ĮRENGIMAS

Griovimo aikštelė įrengiama vadovaujantis:

1. Darboviečių įrengimo statybvietėje nuostatais;
2. DT 5-00 „Saugos ir sveikatos taisyklės statyboje“;
3. kitais norminiais dokumentais reglamentuojančiais šiuos darbus.

Aikštelė įrengiama pastatams priklausančiam sklype. Laikinas aptvėrimas (1,8 m aukščio tvora) – lengvų metalo konstrukcijų atitvara, užtikrinant pavojingų zonų ribas (Saugos ir sveikatos taisyklės statyboje DT 5-00 2 priedas), įrengiamas pagal tvarkomų pastatų dalies ribas kaip parodyta brėžinyje. Aptvėrimo laikantys elementai montuojami ant esamo žemės paviršiaus, neįgilinant į gruntą.

Įvažiavimas į darbų aikštelę numatomas esamu privažiuoju iš pietinės sklypo dalies.

Statybininkų buitiniams-gamybiniams poreikiams patenkinti įrengiama buitinių-gamybinių patalpų aikštelė.

Laikinuose vagonėliuose sandėliuojami darbo įrankiai. Statybininkų poreikiams pastatomas kilnojamas tualetas, greta laikinų vagonėlių.

Griovimo aikštelėje prie laikinų vagonėlių sienų pritvirtinami priešgaisriniai stendai (skydai su gesintuvais ir kitais gaisrų gesinimo įrankiais).

Jeigu reikalinga laikina elektros linija griovimo darbų reikmėms, ji nutiesiama iš artimiausios ĮAS, gavus prisijungimo sąlygas. Pastatoma laikina pasijungimo dėžė su apskaita.

Jeigu reikalinga laikina vandentiekio linija griovimo darbų reikmėms ir darbininkų buitiniams-higieniniams poreikiams patenkinti, pajungiama iš artimiausio esamo vandentiekio tinklų šulinio, gavus prisijungimo sąlygas. Įrengiama apskaita.

Statybininkų buitiniams-gamybiniams poreikiams patenkinti įrengiamos laikinos buitinės patalpos skirtos specialiųjų rūbų laikymui, dirbančiųjų asmenų higienai, poilsiui, apšilimui, medicininiam aptarnavimui ir maitinimui. Geriausia statybos aikštelėje įrengti inventorines buitines patalpas. Jų tipą reikia parinkti atsižvelgiant į griovimo darbų trukmę:

- surenkamos, jei >1,5 metų;
- konteineriai – iki 6-18 mėn;
- kilnojamos – iki 6 mėn.

Laikinių buitinių patalpų plotų ir įrenginių normatyviniai rodikliai:

Patalpos pavadinimas	Plotas, 1 žm./m ²	Įrengimai
Rūbinė	0,9	1 dviejų durų spinta
Apšilimo patalpos, poilsio ir valgomasis	1	-
Prausyklos	0,05	1 kranas 15 žm.
Moters asmeninės higienos patalpa	0,18	1 kabina 15-100 moterų
Dušinės	0,43	1 tinklelis 12 žm.
Tualetas	0,07	1 unitazas 15 žm. 2 unitazai 70 vyrų arba 30 moterų
Drabužių džiovinimo patalpa	0,2	-
Valgykla	0,6	1 sėdima vieta 4 žm.
Kontora	4	-

Laikinių buitinių patalpų kiekis paskaičiuojamas darbų vykdymo projekto stadijoje, parinkus rangovą, nustatius griovimo darbų trukmę, kainą, dirbančiųjų sudėtį darbų laikotarpiui.

Buitinių-gamybinių patalpų įrengimo vietą žiūrėti 2078S-01-GP.B-01 brėžinyje.

2078S-01-GP.AR	LAID	LAPAS	LAP
	0	4	17

Buitinėse patalpos, išskiriama vieta kurioje, patalpinamos pirmosios pagalbos priemonės, sukomplektuotos vadovaujantis LR SAM įsak. Nr. V450 2003 m., liepos 11 d. Pirmosios pagalbos priemonės turi būti visose vietose, kuriose jos reikalingos pagal darbo sąlygas. Jų laikymo vietos turi būti pažymėtos, gerai matomos ir lengvai pasiekiamos.

Ryšiui palaikyti su bendrovėmis ir gamybinėmis bazėmis statybininkai naudosis mobiliaisiais telefonais.

Matomose vietose turi būti aiškiai nurodyti gelbėjimo tarnybų (greitosios medicinos pagalbos, gaisrinės ir avarinės dujų tarnybos) telefono numeriai ir adresai.

Statybos aikštelėje įrengiami priešgaisriniai stendai (skydai su gesintuvais ir kitais gaisrų gesinimo įrankiais).

Įvažiavimo į statybos aikštelę vietoje įrengiamas skydas su įspėjamaisiais ir draudžiamaisiais ženklais.

Statybvieta paženklinta saugos ir sveikatos ženklais, tam kad darbuotojai suvoktų saugos ir sveikatos darbo vietoje riziką ir galėtų jos išvengti. Ženklaai išdėlioti ten kur pavojingų vietų negalima pakankamai apriboti techninėmis ir kolektyvinėmis priemonėmis.

Pagrindiniai naudojamieji ženklai:

1. Draudžiamieji:

- naudoti atvirą ugnį ir rūkyti draudžiama;
- rūkyti draudžiama;
- pašaliniams įeiti draudžiama;

2. Įspėjamieji:

- įspėjamas apie elektros srovės pavojų;
- įspėjimas apie degiąją medžiagą;
- įspėjimas apie bendrojo pobūdžio pavojų;
- įspėjimas apie pakeltą krovinį;
- įspėjimas apie pavojų nukristi.

3. Įpareigojamieji:

- būtina dėvėti apsauginį šalną;
- būtina dėvėti apsauginius batus;
- būtina prisirišti apsauginėmis priemonėmis

4. Evakuaciniai, gaisrinių saugos priemonių, informaciniai.

Tam, kad darbuotojai nepatektų į pavojingas zonas naudojamos apsauginės tvorelės arba „STOP“ juosta.

Statybvietaje laikinas privažiavimas sutapdintas su suprojektuotais privažiavimais, tam tikslui įrengiami privažiavimai be viršutinio sluoksnio, kuris bus įrengiamas atliekant teritorijos tvarkymo darbus.

GRIOVIMO DARBŲ EILIŠKUMAS

Projektu numatomas kultūros paskirties pastato griovimo projektas. Griovimo (ardymo) metu pastatą numatoma visiškai nugriauti.

Pastato ardymas ir griovimas susideda iš šių pagrindinių etapų:

- pastato paruošimas griovimui;
- išorės inžinerinių tinklų atjungimas;
- griovimo darbų eiliškumo nustatymas;
- griovimo darbų būdo parinkimas, mechanizmų parinkimas;
- esamų konstrukcijų pjaustymas ir skaldymas;
- esamų mūrinių ir betoninių konstrukcijų smulkinimas;
- išardytų konstrukcijų arba jų dalių nukėlimas ir transportavimas;
- statybinių atliekų nuleidimas žemyn, pakrovimas į autotransportą ir transportavimas;

2078S-01-GP.AR	LAID	LAPAS	LAP
	0	5	17

- darbo saugos ypatumai griauinant statinius;
- statybinių atliekų utilizavimas.

Iki griovimo pradžios turi būti parengta ir atitinkamai suderinta reikiamos apimties projektinė dokumentacija bei gautas statybą leidžiantis dokumentas.

Paruošiamuoju periodu atliekami darbai susiję su statybos aikštelės paruošimu ir griovimo darbų technologiniu organizavimu, tai yra:

- įrengiama laikina tvora pagal brėžinyje nurodytą kontūrą;
- įrengiamos laikinos buitinės-gamybinės patalpos, laikini inžineriniai tinklai (elektros tiekimo linija);
- nuimtas augalinis sluoksnis, sustumiamas į sandėliavimo aikšteles, vėliau jis bus panaudojamas gerbūvio įrengimui;
- išmontuojami inžineriniai tinklai pagal sklypo plane nurodytus sprendinius.

Pastato demontavimas ir ardymas vykdomas mechanizuotu būdu, atskirais elementais iš viršaus į apačią.

Vykdamas demontavimo ardymo darbus, turi būti vedamas statybos darbų žurnalas.

Pastato demontavimas ir ardymas vykdomas šia tvarka:

Pastato ardymas pradedamas nuo paruošiamųjų darbų.

1. Demontuojami langai ir durys.
2. Demontuojamos grindys.
3. Demontuojamos stogo konstrukcijos, perdangos. Ardymas rankiniu ir mechanizuotu būdu.
4. Ardamos sienos.
5. Ardomi likę elementai.

Demontuojamos medžiagos atrenkamos ir laikinai sandėliuojamos statybos aikštelėje.

Dirbti galima tik poromis ir viename lygyje. Dirbant aukštyje darbininkai turi būti saugos diržais pririšti prie stabilų konstrukcijų. Aikštelėje turi būti pirmo būtinumo medicinos priemonės, ryšio priemonės, vanduo.

Pastato ardymo darbus vykdyti, atskiromis pastatų dalimis, apribotomis nešančiomis konstrukcijomis. Ardymo darbai vykdomi konstrukcijų nukrovimo metodu. Užtikrinti paliekamų pastatų dalių stabilumą. Stebėti, kad išardžius vienas konstrukcijas, kitos išlaikytų stabilumą, jas išramstyti. Ardymo darbai vykdomi mechanizuotomis priemonėmis naudojant iki 35 t ekskavatorius, su žnyplėmis trupinamas betonas ir mūras, išimama armatūra. Draudžiami darbai vykdomi panaudojant vibruojančias ir smūgines priemones.

Žemės paviršius išlyginamas. Nelygumai žemės paviršiuje ne didesni negu 15 cm, matuojant 10 m atkarpoje. Visas plotas užpilamas augalinio grunto sluoksniu ir užsėjama žolė.

Išmontuojant inžinerinius tinklus žemės darbai vykdomi pagal išduotą leidimą žemės darbams ir DT 5-00 „Saugos ir sveikatos taisyklės statyboje“ nurodymus ir reikalavimus, prisilaikant atitinkamose lentelėse nurodytų tranšėjų ir duobių šlaitų nuolydžių, priklausomai nuo iškasos gylio bei grunto, o taip pat statybinių mašinų ir transporto priemonių atstumų nuo iškasų krašto. Žemės darbai vykdomi mechanizuotai su sutvirtinimais. Statant sutvirtinimus, jų viršutinė dalis turi išsikišti virš iškasos krašto ne mažiau kaip 0,15 m. Iškasos sienų sutvirtinimai statomi nuo viršaus į apačią, gilinant iškasą ne daugiau kaip kas 0,5 m, o išardoma iš apačios į viršų, užpilant iškasą. Susikirtimo vietose su esamais tinklais, pastarieji laikinai pakabinami, panaudojant plieninius vamzdžius arba rąstus. Gruntinio vandens pažeminimas nenumatytas.

Vykdamas darbus gatvėje turi būti užtikrintas saugus eismas ir suderinta su kelių policija. Užtikrinti saugų pravažiavimą į esamus pastatus. Iškilus būtinumui pertraukti, kurios nors aptarnavimo sistemos darbą, būtina iš anksto gauti Užsakovo sutikimą raštu. Inžinerinių tinklų įrengimo darbus ne savo sklypo ribose ir gatvėje vykdyti prastūmimo būdu. Leidimų dirbti kelio juostoje išdavimo tvarką reglamentuoja „Kelių priežiūros taisyklės“. Darbo vieta turi būti aptverta pagal „Darbų vietų aptvėrimo automobilių keliuose“ instrukciją, paženklintos kelio ženklais, o dirbantieji turi apmokyti ir dėvėti signalines (oranžines) liemenes su atšvaitais. Kiekvieną dieną prieš darbų pradžią turi būti patikrinamos eismo organizavimo priemonės.

2078S-01-GP.AR	LAID	LAPAS	LAP
	0	6	17

Atlikus ankščiau išvardintus darbus, prisilaikant griovimo darbų technologijos eiliškumo, vadovaujantis projektiniais sprendimais bei techninėmis specifikacijomis, atliekami pastatų griovimo darbai.

Statybinės medžiagos, gaminiai ir priemonės sandėliuojamos tam skirtose vietose, pagal sandėliavimo schemas (žiūrėti brėžinį 2078S-01-GP.B-01).

Vykdydamas griovimo darbus rangovas privalo vadovautis visais LR įstatymais ir normatyviniais dokumentais statybos srityje.

Rangovas turi veiksmingai panaudoti savo kokybės kontrolės ir valdymo sistemą, užtikrinti darbuotojų atsakomybę už darbų kokybę, laiku vykdyti užsakovo nurodymus darbų kokybės klausimais.

Baigdamas atlikti griovimo darbus rangovas privalo patikrinti aikštelės teritorijoje esančių inžinerinių komunikacijų būklę ir esant reikalui jas sutvarkyti, iškelti visus laikinus pastatus, demontuoti laikinas komunikacijas, kokybiškai suremontuoti naudotus esamus kelius statybos aikštelėje ir už jos ribų. Sutvarkyti teritoriją.

Atsižvelgiant į aukščiau aprašytus numatomus griovimo darbus bei numatytas pagrindines konstrukcijas, projekte atitinkamai parinkti pagrindiniai griovimo darbų mechanizmai.

Rangovas griovimo darbus vykdo pagal parengtą ir suderintą darbų technologijos (vykdymo) projektą. Darbams turi vadovauti atestuotas techninis darbuotojas. Prieš pradedant griovimo ir ardymo darbus, apžiūrimas objektas, nustatomos pavojingos zonos, pastatomi perspėjamieji ženklai ir užrašai. Pastatai turi būti neeksploatuojami. Griaunamų pastatų teritorija turi būti aptverta laikina tvora. Statytojas (užsakovas) arba užsakovo įgaliotas griovimo darbų vadovas negali pradėti griovimo darbų, kol neparengtas darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos priemonių planas.

Detalesnės mechanizmų judėjimo kryptys ir griovimo mechanizmų darbo zonos pateiktos statyb vietės plane (2078S-01-GP.B-01).

Rangovinė organizacija darbų eigoje gali papildyti arba keisti griovimo organizavimo projekte priimtus sprendimus, jei tai nepakenks griovimo darbų kokybei, o taip pat nepažeis darbo saugos, priešgaisrinės apsaugos ir aplinkos apsaugos reikalavimų.

Griovimo trukmė

Šiuo metu griovimo trukmė nustatoma statytojo (užsakovo) ir konkursą laimėjusio vykdytojo (rangovo) sutartimi, nes šiuo metu nėra įteisintų griovimo trukmės nustatymo normatyvų, be to griovimo trukmė priklauso ir nuo savalaikio aprūpinimo pakankamais finansiniais resursais

Griovimo darbų eiliškumas ir terminai turi būti apspręsti Rangovo paruoštame „Statybos ir montavimo darbų grafike“. Rangovas kiekvienai darbų rūšiai prieš jos vykdymo pradžią sudaro darbų vykdymo projektą ir suderiną jį su užsakovu.

Nustatant griovimo etapų bei atskirų griovimo darbų patogiausią pradžios ir pabaigos laiką turi būti atsižvelgta į šiuos faktorius:

- būtinybė vykdant griovimo darbus nenutraukti technologinio proceso;
- atskirų griovimo darbų (konstrukcijų) sudėtingumas ir atsakingumas;
- keliama normatyviniai griovimo darbų dokumentų reikalavimai atskirų griovimo darbų (konstrukcijų) vykdymui;
- būtinų laikinų konstrukcijų ar kitų priemonių, vykdant griovimo darbus, sudėtingumas ir kaina.

Instrumentinės kokybės kontrolės metodai

Griovimo metu statybinė organizacija (rangovas, subrangovas) privalo vykdyti SMD geodezinę kontrolę, kurią sudaro:

- geodezinis (instrumentinis) pastatų ir inžinerinių komunikacijų faktinės padėties plane tikrinimas jų demontavimo metu;
- geodezinė nuotrauka, kurioje užfiksuota pastato ir inžinerinių komunikacijų faktinė padėtis plane, atlikus jų demontavimą.

Geodezinė (instrumentinė) kontrolė vykdoma visoms požeminėms ir antžeminėms komunikacijoms

2078S-01-GP.AR	LAID	LAPAS	LAP
	0	7	17

ir konstrukcijoms. Faktinė konstrukcijų padėtis plane ir pagal aukštį, jų vertikalumas, horizontalumas arba duotas, nukrypimo kampas, plokštumų sutapimas, taip pat įdėtinių detalių įdėjimo vieta ir jų padėtis statybinės organizacijos turi būti kontroliuojama visuose griovimo darbų etapuose.

Vykdamas geodezinę SMD darbų atlikimo kontrolę – nukrypimai gali būti ne didesni, negu juos numato statybinės normos ir taisyklės, valstybiniai standartai.

INŽINERINIAI TINKLAI SKLYPE

Elektros ir ryšių tinklai

Pastatai atjungiami nuo esamų elektros (ESO) ir ryšių (Telia) tiekimo. Elektros ir ryšių požeminiai kabeliai paliekami, nedemontuojami.

Vandentiekio ir Nuotekų šalinimo tinklai

Pastatai atjungiami nuo esamų vandentiekio tinklų. Vandentiekio šulinyje įvado į pastatą atšaka užaklinama. Aklė įrengiama tiesiogiai ant keturšakio. Įvado vamzdis iki šulinio sienelės demontuojamas, o ertmė šulinio sienelėje, buvusio įvado vietoje užtaisoma užbetonuojant.

Pastatai atjungiami nuo esamų buitinių nuotekų tinklų. Nuotekų magistralės šuliniuose užaklinamos išvadų atšakos iš pastatų. Išvadų vamzdžiai šulinyje demontuojami iki šulinio sienelės. Buvusio vamzdžio vieta šulinyje užbetonuojama. Betoninis šulinio latakas performuojamas. Tarpiniai šuliniai tarp magistralės šulinio ir pastatų turi būti demontuojami.

Vykdamas žemės kasimo darbus išsaugomų inžinerinių tinklų apsaugos zonoje, žemės darbai prie esamų inžinerinių komunikacijų vykdomi rankiniu būdu, dalyvaujant atitinkamų žinybų atstovams.

Išmontuojant inžinerinius tinklus žemės darbai vykdomi pagal išduotą leidimą žemės darbams ir DT 5-00 „Saugos ir sveikatos taisyklės statyboje“ nurodymus ir reikalavimus, prisilaikant atitinkamose lentelėse nurodytų tranšėjų ir duobių šlaitų nuolydžių, priklausomai nuo iškaskos gylio bei grunto, o taip pat statybinių mašinų ir transporto priemonių atstumų nuo iškaskų krašto.

Po nugriovimo sklypo dalis po pastatu – apželdinama, panaudojant esamą sutankintą augalinį sluoksnį (7 cm storio).

Krūmų kirtimas sklype nėra numatytas, kadangi esami želdiniai netrukdytų griovimo darbams ir bus išsaugomi.

Detalesnės mechanizmų judėjimo kryptys ir griovimo mechanizmų darbo zonos pateiktos statyb vietės plane (2078S-01-GP.B-01).

TECHNINĖS PRIEŽIŪROS ORGANIZAVIMO IR VYKDYMO TVARKA

Pastatų techninę priežiūrą organizuoja pastato naudotojas (savininkas) sutarties pagrindu paskirdamas griovimo darbų techninį priežiūrėtoją griovimo darbams.

Techninis priežiūrėtojas, atlikdamas pastato techninę priežiūrą, vykdo organizacines ir technines priemones pastatų techninei būklei palaikyti, kad būtų užtikrinti Reglamente (ES) Nr. 305/2011 nustatyti esminiai statinių reikalavimai per ekonomiškai pagrįstą pastatų naudojimo trukmę.

Pastato techninės priežiūros taisyklės ir kvalifikacinius reikalavimus griovimo darbų techniniam priežiūrėtojui nustato Vyriausybės įgaliotos institucijos, atsižvelgdamos į pastatų paskirtį ir jų konstrukcijos sudėtingumą.

Bendrąją (bendrųjų griovimo darbų) techninę priežiūrą gali atlikti vienas griovimo darbų techninis priežiūrėtojas (bendrosios griovimo darbų techninės priežiūros vadovas) arba jo vadovaujama priežiūros grupė.

Specialiąją griovimo darbų techninę priežiūrą gali atlikti vienas specialiosios griovimo darbų techninės priežiūros vadovas arba jo vadovaujama priežiūros grupė.

2078S-01-GP.AR	LAID	LAPAS	LAP
	0	8	17

Neatestuoti atitinkamų statybos sričių specialistai privalo turėti aukštesnįjį statybos išsilavinimą ar kitą techninį išsilavinimą (specialųjį vidurinį). Jie dirba kaip griovimo darbų techninio priežiūrėtojo (bendrosios ar specialiosios griovimo darbų techninės priežiūros vadovo) pagalbininkai ir atsiskaito jam. Statytojui (užsakovui) atsiskaito tik griovimo darbų techninis priežiūrėtojas.

Specialiosios griovimo darbų techninės priežiūros vadovas samdomas ta pačia tvarka kaip ir griovimo darbų techninis priežiūrėtojas (bendrosios griovimo darbų techninės priežiūros vadovas), kai jo kandidatūrai pritaria griovimo darbų techninis priežiūrėtojas.

Specialiosios griovimo darbų techninės priežiūros vadovas (kai ji atliekama ne bendrosios techninės priežiūros sudėtyje) yra pavaldus griovimo darbų techniniam priežiūrėtojui tik techninės priežiūros koordinavimo klausimais.

Griovimo darbų techninis priežiūrėtojas (bendrosios griovimo darbų techninės priežiūros vadovas) vykdo griovimo darbų techninę priežiūrą šia tvarka:

- prieš griovimo pradžią iš užsakovo gauna statybą leidžiantį dokumentą arba šio dokumento išdavimo datą ir numerį ir kitus STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“ 5 punkte nurodytus dokumentus;

- dalyvauja vykdant geodezinių koordinacių, reperų, raudonųjų linijų nužymėjimą ir įtvirtinimą statybvietėje, kartu su geodezijos tarnyba patikrina, priima ir įformina aktais bei schemomis pastatų, priestatų, nutiestų inžinerinių tinklų ir susisiekimo komunikacijų geodezines nuotraukas [3.47];

- organizuoja ir dalyvauja užsakovui perduodant griovimo darbų vadovui pagal aktą statybvietę bei joje esančių statinių, inžinerinių tinklų ir susisiekimo komunikacijų planą;

- kontroliuoja, kad laiku būtų įforminta juridinė, techninė statybvietėje esančių statinių nugriovimo, inžinerinių tinklų ir susisiekimo komunikacijų perkėlimo, želdinių bei aplinkos išsaugojimo dokumentacija, geodezinių ženklų apsauga;

- tikrina per visą griovimo darbų laiką, kad pastatai būtų griaujami pagal griovimo projektą, laikantis įstatymų, kitų teisės aktų, normatyvinių statybos techninių dokumentų, normatyvinių statinio saugos ir paskirties dokumentų, statybą leidžiančio dokumento reikalavimų, o STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“ 5.5 papunktyje ir (ar) 5.6 papunktyje numatytais atvejais – ir minėtuose papunkčiuose nurodytų asmenų rašytinių sutikimų ir jų sąlygų, jei tokios buvo nustatytos, laiku būtų atliekami reikalingi matavimai ir bandymai;

- sužinojus, kad griovimo projekto sprendiniai neatitinka faktiškų griovimo darbų sąlygų arba dėl kitų priežasčių negali būti realizuojami, kreipiasi į statytoją (užsakovą), o, jam pavedus, – į projektuotoją dėl projektinių sprendinių koregavimo;

- kontroliuoja statybą leidžiančio dokumento, griovimo projekto, prisijungimo sąlygų statybos laikotarpiui galiojimo terminus, informuoja statytoją (užsakovą) apie jų pratęsimo (pakeitimo) būtinumą ir, jam pavedus, – tuo rūpinasi;

- kontroliuoja, kad visi griovimo projekto pakeitimai būtų atlikti nustatyta tvarka, o, jei keičiami projektiniai sprendiniai, kuriems buvo atlikta ekspertizė, informuoja statytoją (užsakovą), kad būtina atlikti griovimo projekto papildomą ekspertizę [3.28];

- sustabdo griovimo darbus, jei pakeisti projektiniai sprendiniai neįteisinti nustatyta tvarka;

- kontroliuoja griovimo darbų normatyvinę kokybę, jų atlikimo pagal darbų technologiją nuoseklumą;

- privalo būti statybvietėje pradedant kiekvieną naują griovimo darbų technologinį procesą ir jo metu ne rečiau kaip 2 kartus per savaitę;

- tikrina, kad atliktų griovimo darbų dokumentuose nurodyti darbų kiekiai atitiktų faktinius ir, jei reikia, organizuoja tų kiekių nustatymą matuojant, reikalauja, kad specialiuųjų darbų aktus pasirašytų specialiuųjų griovimo darbų techninių priežiūrų vadovai;

- informuoja raštu statytoją (užsakovą), jei griovimo darbų atlikimo dokumentuose nurodyti kiekiai neatitinka faktinių arba kai jų nepasirašė specialiosios griovimo darbų techninės priežiūros vadovai, ir atlieka tolimesnius veiksmus pagal statytojo (užsakovo) nurodymus;

- pasirašo (vizuoja) pateiktus sumokėti darbų atlikimo dokumentus tik tada, kai juose nurodyti

2078S-01-GP.AR	LAID	LAPAS	LAP
	0	9	17

griovimo darbų kiekiai atitinka faktinius, atlikti griovimo darbai atitinka pastatų normatyvinės kokybės reikalavimus bei kai juos pasirašė specialiųjų techninių priežiūrų vadovai;

- kontroliuoja, kad į Statybos darbų žurnalą įrašyti techninės priežiūros, griovimo projekto vykdymo priežiūros, viešojo administravimo subjektų atliekančių statybos valstybinę priežiūrą reikalavimai bei statinio saugos ir paskirties reikalavimų valstybinės priežiūros institucijų reikalavimai būtų įvykdyti nustatytais terminais;

- griovimo darbų techninis priežiūrėtojas (griovimo darbų bendrosios techninės priežiūros vadovas) paskirsto aukščiau išvardytas priežiūros funkcijas tarp savęs ir jo vadovaujamoje grupėje dirbančių specialiųjų griovimo darbų techninių priežiūrų vadovų jo paties patvirtintu dokumentu;

- kartu su rangovu rengia dokumentus, reikalingus griovimo darbams užbaigti.

Griovimo darbų techninės priežiūros laiko skaičiavimas:

STR 1.01.03:2017 5.23 punktas		Statinių grupės pagal naudojimo paskirtį atitinkančią STR 1.01.03:2017 [5.23]		
8.1, 8.2		Kultūros paskirties pastato griovimo techninė priežiūra		
Eil. Nr.	Pavadinimas	Minimalus valandų skaičius	Pastabos	
1.	Projekto nagrinėjimas	40		
2.	Statybvietės įrengimas (tvoros pastatymas, buitinių patalpų įrengimas)	16		
3.	Pastatų atjungimas nuo inžinerinių tinklų	16		
4.	Pastatų paruošimas griovimui (medienos rūšiavimas, metalų rinkimas, šiukšlių valymas)	32		
5.	Stogo dangos nuardymas	32		
6.	Ardomos stogų konstrukcijos	16		
7.	Ardomos perdangos	20		
8.	Ardomos sienos	10		
9.	Ardomi pastatų pamatai	16		
10.	Malamas betono laužas, perdirbamas į skaldą R5	4		
11.	Perdirbtos atliekos išvežamos ir valoma teritorija	6		
12.	Išlyginama teritorija, užsėjama žole	16		
13.	Pildomi pastatų griovimo užbaigimo dokumentai	40		
14.	Užbaigimo komisija	24		

STATYBINIŲ ŠIUKŠLIŲ SANDELIAVIMAS, GABENIMAS IR DOKUMENTACIJOS TVARKYMAS

Mesti statybines atliekas be latakų ar kitų priemonių leidžiama iš ne didesnio kaip 3,0 m aukščio. Visas statybines šiukšles nuo stogo galima nuleisti tik apsauginiu vamzdžiu į numatyta konteinerį, kuris turi būti pastatytas su nedidesniu 5 laipsniai nuolydžiu.

Visos statybinės atliekos nuleidžiamos žemyn polietileniniu vamzdžiu arba konteineriuose nuleidžiamos statybiniu keltuvu, iš karto pakraunamos į autotransportą ir išvežamos į perdirbimo vietą, prieš tai sudarius sutartį su atliekas utilizuojančia įmone, kuri turi atitinkamą sertifikatą. Statybinio laužo važtaraščiai turi būti išsaugoti iki tol kol darbai bus priduoti valstybinei komisijai.

Vykdamas ardymo ir demontavimo darbus būtina laikytis darbo saugos reikalavimų: darbininkams turi būti praveistas darbo saugos instruktažas, darbininkai turi turėti individualias darbo saugos priemones.

2078S-01-GP.AR	LAID	LAPAS	LAP
	0	10	17

Preliminarus galimas atliekų kiekis:

Statybinės ir griovimo atliekos			
Eilės Nr.	Kodas	Pavadinimas	Mato vienetas
1.	17 01	betonas, plytos, šiferio lakštai	70,24 t
1.1	17 01 01	betonas	42,65 t
1.2	17 01 02	plytos	5,75 t
1.3	17 01 03	Šiferio lakštai	21,84 t
1.4	17 01 06	betono, plytų, čerpių ir keramikos gaminių mišiniai arba atskiros dalys, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų	-
1.5	17 01 07	betono, plytų, čerpių ir keramikos gaminių mišiniai, nenurodyti 17 01 06	-
2.	17 02	medis, stiklas ir plastikas	69,325 t
2.1	17 02 01	medis	68,750 t
2.2	17 02 02	stiklas	0,525 t
2.3	17 02 03	plastikas	0,050 t
2.4	17 02 04	stiklas, plastikas ir mediena, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų arba kurie yra jomis užteršti	-
3.	17 03	bituminiai mišiniai, akmens anglių derva ir gudronuotieji gaminiai	-
3.1	17 03 01	bituminiai mišiniai, kuriuose yra akmens anglių dervos	-
3.2	17 03 02	bituminiai mišiniai, nenurodyti 17 03 01	-
3.3	17 03 03	akmens anglių derva ir gudronuotieji gaminiai	-
4.	17 04	metalai (įskaitant jų lydinis)	2,45t
4.1	17 04 01	varis, bronzos, žalvaris	-
4.2	17 04 02	aliuminis	-
4.3	17 04 03	švinas	-
4.4	17 04 04	cinkas	-
4.5	17 04 05	geležis ir plienas	2,25 t
4.6	17 04 06	alavas	-
4.7	17 04 07	metalų mišiniai	-
4.8	17 04 09	metalų atliekos, užterštos pavojingomis cheminėmis medžiagomis	-
4.9	17 04 10	kabeliai, kuriuose yra alyvos, akmens anglių dervos ir kitų pavojingų cheminių medžiagų	-
4.10	17 04 11	kabeliai, nenurodyti 17 04 10	0,20 t
5.	17 05	žemė (įskaitant iš užterštų vietų iškastą gruntą), akmenys ir išsiurbtas dumblas	-
5.1	17 05 03	gruntas ir akmenys, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų	-
5.2	17 05 04	gruntas ir akmenys, nenurodyti 17 05 03	-
5.3	17 05 05	išsiurbtas dumblas, kuriame yra pavojingų cheminių medžiagų	-
5.4	17 05 06	išsiurbtas dumblas, nenurodytas 17 05 05	-
5.5	17 05 07	kelių skalda, kurioje yra pavojingų cheminių medžiagų	-
5.6	17 05 08	kelių skalda, nenurodyta 17 05 07	-
6.	17 06	izoliacinės medžiagos ir statybinės medžiagos, kuriose yra asbesto	-
6.1	17 06 01	izoliacinės medžiagos, kuriose yra asbesto	-
6.2	17 06 03	kitos izoliacinės medžiagos, sudarytos iš pavojingų cheminių medžiagų arba jų turinčios	-
6.3	17 06 04	izoliacinės medžiagos, nenurodytos 17 06 01 ir 17 06 03	-
6.4	17 06 05	statybinės medžiagos, turinčios asbesto	-
7.	17 08	gipso izoliacinės statybinės medžiagos	-
7.1	17 08 01	gipso izoliacinės statybinės medžiagos, užterštos pavojingomis cheminėmis medžiagomis	-
7.2	17 08 02	gipso izoliacinės statybinės medžiagos, nenurodytos 17 08 01	-
8.	17 09	kitos statybinės ir griovimo atliekos	-

2078S-01-GP.AR	LAID	LAPAS	LAP
	0	11	17

8.1	17 09 01	statybinės ir griovimo atliekos, kuriose yra gyvsidabrio	-
8.2	17 09 02	statybinės ir griovimo atliekos, kuriose yra polichlorintųjų bifenilų (PCB) (pvz., hermetikai, kuriuose yra PCB, polimerinės dangos, kuriuose yra PCB, hermetiški glazūravimo gaminiai, kuriuose yra PCB, kondensatoriai, kuriuose yra PCB)	-
8.3	17 09 03	kitos statybinės ir griovimo atliekos (įskaitant mišrias atliekas), kuriose yra pavojingų cheminių medžiagų	-
8.4	17 09 04	mišrios statybinės ir griovimo atliekos, nenurodytos 17 09 01, 17 09 02 ir 17 09 03	-

Susidariusios šiukšlės turi būti kaupiamos konteineriuose: atskirai buitiniams atliekoms, atskirai statybos atliekoms ir cheminių medžiagų atliekoms. Šiukšlės ir buitinės nuotekos rangovo turi būti savalaikiai išvežamos.

Skystų ir kitų cheminių medžiagų atliekų surinkimui turi būti numatyti specialūs indai. Tokių medžiagų šalinimas turi būti vykdomas tikrai susitarus su vietinėmis specializuotomis tarnybomis.

Statybinės atliekos tvarkomos vadovaujantis LR atliekų įstatymo Nr.VIII-787 31 straipsnyje nustatyta tvarka.

Statybinės atliekos griovimo proceso metu rūšiuojamos į:

1. tinkamas naudoti vietoje atliekas (betono, medienos, metalo gaminių, termoizoliacinių medžiagų ir kt. nedegių gaminių), kurias planuojama panaudoti aikštelių, pravažiavimų, takų, dangų pagrindams įrengti, teritorijų tvarkymui – įrengimui ar priklausinių statybai;

2. tinkamas perdirbti atliekas (betono, bituminių medžiagų) baigiantis darbams pristatomos į perdirbimo gamyklas perdirbimui;

3. netinkamas naudoti ir perdirbti atliekos (statybinės šiukšlės ir atliekos, tarp jų tara ir pakuotės, užterštos kenksmingomis medžiagomis) išvežamos į šiukšlių sąvartynus.

Statybinės atliekos iki jų išvežimo ar panaudojimo kaupiamos ir saugomos aptvortoje teritorijoje, konteineriuose ar kitoje uždaroje talpykloje.

Statybinių atliekų turėtojas nusprendžia, kaip ir kurią tvarkymo vietą bus gabenamos atliekos (tai gali atlikti specializuotos įmonės). Taip pat jis atsako už tvarkingą jų pakrovimą ir pristatymą į sąvartyną.

Statybinės atliekos tvarkomos vadovaujantis LR atliekų įstatymo Nr. VIII-787 31 straipsnyje nustatyta tvarka.

Statybinės atliekos statybos proceso metu statybvietėje turi būti išrūšiuotos ir atskirai laikinai laikomos susidarančios:

- komunalinės atliekos – maisto likučiai, tekstilės gaminiai, kitos buitinės ir kitokios atliekos, kurias savo pobūdžiu ar sudėtimi yra panašios į buitines atliekas;

- inertinės atliekos – betonas, plytos, keramika ir kitos atliekos, kuriose nevyksta jokie pastebimi fizikiniai, cheminiai ar biologiniai pokyčiai;

- perdirbti ir pakartotinai naudoti tinkamos atliekos, antrinės žaliavos – pakuotės, popierius, stiklas, plastikas ir kitos tiesiogiai perdirbti tinkamos atliekos ir (ar) perdirbti ar pakartotinai naudoti tinkamos iš atliekų gautos medžiagos;

- pavojingosios atliekos – tirpikliai, dažai, klijai, dervos, jų pakuotės ir kitos kenksmingos, degios, sprogstamosios, ėsdinančios, toksiškos, sukeliančios koroziją ar turinčios kitų savybių, galinčių neigiamai įtakoti aplinką ir žmonių sveikatą;

- netinkamos perdirbti atliekos (izoliacinės medžiagos, akmens vata ir kt.).

Statybvietėje turi būti pildomas atliekų apskaitos žurnalas, vedama susidariusių ir perduotų tvarkyti statybinių atliekų apskaita, nurodomas jų kiekis, teikiamos atliekų apskaitos ataskaitos

Išrūšiuotos atliekos turi būti perduodamos įmonėms, turinčioms teisę tvarkyti tokias atliekas pagal sutartis dėl jų naudojimo ir šalinimo

Statybinės atliekos statybos metu iki jų išvežimo ar panaudojimo kaupiamos ir saugomos aptvortoje statybos teritorijoje, konteineriuose ar kitoje uždaroje talpykloje.

Statybinių atliekų turėtojas nusprendžia, kaip ir kurią tvarkymo vietą bus gabenamos atliekos (tai

2078S-01-GP.AR	LAIKID	LAPAS	LAP
	0	12	17

gali atlikti specializuotos įmonės). Taip pat jis atsako už tvarkingą jų pakrovimą ir pristatymą į sąvartyną..

Statybos aikštelė rangovo turi būti pastoviai tvarkoma. Šiukšlės turi būti kaupiamos konteineriuose: atskirai buitiniams atliekoms, atskirai statybos atliekoms ir cheminių medžiagų atliekoms. Šiukšlės ir buitinės nuotekos rangovo turi būti savalaikiai išvežamos.

Skystų ir kitų cheminių medžiagų atliekų surinkimui turi būti numatyti specialūs indai. Tokių medžiagų šalinimas turi būti vykdomas tikrai susitarus su vietinėmis specializuotomis tarnybomis.

Statybinių atliekų kiekius žiūr. Planuojamų atliekų lentelėje. Statybinių atliekų kiekiai tikslinami pagal faktą.

Visas betono laužas perdirbamas vietoje sumalant į skaldą R5. Metalas surenkamas ir pridudamas perdirbimui R4. Medienos atliekos panaudojamos kurui R1. Perdirbtos atliekos pakraunamos ir išvežamos savivarčiais.

Darbų rangovas turi sudaryti sutartį dėl statybinio laužo priėmimo į sąvartyną.

Statytojas, baigęs darbą, pridudamas darbus priėmimo komisijai, pateikia dokumentus apie faktinį, susidariusių atliekų, netinkamų naudoti ir perdirbti, pristatymą į oficialų sąvartyną.

DARBŲ SAUGA

Bendrieji darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai:

1. Prieš darbų pradžią ir darbų eigoje statybvietėje turi būti nustatytos (nustatomos) pavojingos zonos, kuriose nuolat veikia arba gali veikti (atsirasti) rizikos veiksniai.

2. Pavojingos zonos, kuriose gali veikti (atsirasti) pavojingi ir/arba kenksmingi veiksniai, turi būti aptvertos signaliniais aptvarais ir paženklintos saugos ir sveikatos apsaugos ženklais arba kitaip aiškiai pažymėtos.

3. Darbų vykdymui pavojingose zonose, kuriose nuolat veikia ar gali veikti (atsirasti) rizikos veiksniai, nepriklausantys nuo atliekamų darbų pobūdžio, turi būti išduota paskyra-leidimas.

Pastato griovimo teritorija ir statybvietės darbo vietos turi atitikti darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus, nustatytus socialinė apsaugos ir darbo ministro ir aplinkos ministro patvirtintose Darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatuose.

Atlikdamas darbus rangovas vykdo visus saugos reikalavimus nurodytus atitinkamose taisyklėse:

- DT 5-00 „Saugos ir sveikatos taisyklės statyboje“;
- Darboviečių įrengimo statybvietėje nuostatai;
- kiti norminiai dokumentais ir taisyklės.

Statytojas (užsakovas) arba pastato valdytojas ne vėliau kaip prieš 10 kalendorinių dienų iki griovimo darbų pradžios privalo pateikti Valstybinės darbo inspekcijos teritoriniam skyriui išankstinį pranešimą apie griovimo darbų pradžią.

Prieš darbų pradžią veikiančios įmonės teritorijoje statybos rangovas privalo įforminti aktą-leidimą, kuriame turi būti numatytos priemonės, užtikrinančios darbų saugą, vadovaujantis DT 5-00 „Saugos ir sveikatos taisyklės statyboje“ (1 priedas).

Rangovas griovimo metu turi paskirti atsakingą asmenį už darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų laikymąsi statybvietėje, kuris būtų atestuotas darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais kaip to reikalauja Mokymo ir atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais bendrieji nuostatai. Minėtos kvalifikacijos darbuotojas statybvietėje atlieka darbuotojų instruktavimą darbo vietoje ir supažindina su kitais reikalingais darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimais statybos objekte.

Darbo vietose naudojamos darbo priemonės turi atitikti darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos reikalavimus, nustatytus socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintose Darbo įrenginių naudojimo bendruosiuose nuostatuose, reikalavimus, nustatytus kitais darbuotojų saugos ir sveikatos norminiais aktais bei saugaus naudojimo reikalavimus, nurodytus darbo priemonių gamintojo dokumentuose.

Darbų vykdymui pavojingose zonose, kuriose nuolat veikia ar gali veikti (atsirasti) rizikos veiksniai, nepriklausantys nuo atliekamų darbų pobūdžio, turi būti išduota paskyra-leidimas. Turi būti sudarytas darbo vietų ir darbų, atliekamų tik pagal paskyrą-leidimą, sąrašas. Sąrašą tvirtina darbdavys. Paskyrą - leidimą

2078S-01-GP.AR	LAID	LAPAS	LAP
	0	13	17

darbų vadovui išduoda darbdavio paskirtas. Jis privalo kontroliuoti, kad būtų įgyvendintos paskyroje - leidime nurodytos darbuotojų saugos ir sveikatos priemonės. Darbų vadovas privalo supažindinti darbuotojus su būtinomis saugos ir sveikatos priemonėmis.

Griaunamame pastate esminiai darbų saugos sprendiniai turi būti numatyti sudaromuose statybos darbų technologijos projektuose ir pažymėti statybviečių planuose. Šiuose dokumentuose, atsižvelgiant į pastatų griovimo darbų poreikius, numatomos tokios darbų saugos priemonės:

a) montavimo mechanizmų išdėstymas, jų darbo vietų aprūpinimas elektra, vandeniu, šiluma ir kt. ištekiais, jų darbo ir saugos zonų nustatymas;

b) įvažos į statybvietę, keliai ir takai statybvietėje, priemonės darbininkams patekti į darbo vietas;

c) medžiagų ir konstrukcijų laikymo vietos, jų sandėliavimo bei pristatymo į darbo vietą būdai;

d) laikinų buitinių, administracinių sanitarinių ir gamybinių patalpų sudėtis ir jų išdėstymas;

e) darbo vietų organizavimas ir visų būtinų darbams vykdyti priemonių parinkimas (pastoliai, klotiniai, kopėčios, pavojingų darbo vietų aptvarai ir kt.);

f) jei darbo vietos įrengtos aukštai, būtina numatyti laikiną aptvarą, apsauginių diržų ir linų tvirtinimo vietas, kritimo blokavimo priemonės, priemones darbuotojams užlipti, nuotolinio valdymo kroviniams kelti ir ryšio priemones;

g) krovinių keliamoji įranga, krovinių užkabinimo schemas;

h) darbo saugos priemonių ir įrangos brėžiniai arba tipinių brėžinių sąrašas;

i) pavojingų ir kenksmingų darbų vykdymas išduodant paskyrą – leidimą;

j) darbų atlikimo ypatumai šaltu ir šiltu oru;

k) statybvietės aptvėrimas ir apšvietimas.

Statybos aikštelėje turi būti užtikrintas:

- visų statybinių elektros prietaisų įžeminimas;

- mechanizmų besisukančių dalių aptvėrimas;

- pakankamas ir saugus darbo vietų apšvietimas tamsiuoju paros metu;

- kenksmingų garų, dujų ar dulkių priemaišų ore nebuvimas;

- visų elektros įtaisų dalių su srove(neizoliuoti laidai, kirtiklių ir saugiklių kontaktai, gnybtai) apsaugojimas tinkamais aptvarais.

Darbų saugos reikalavimai:

- transporto judėjimo greitis teritorijoje turi būti iki 10 km/val.;

- naudojami potencialiai pavojingi įrenginiai turi būti nustatyta tvarka patikrinti ir techniškai tvarkingi. Potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymas. Potencialiai pavojingų įrenginių valdymui ir priežiūrai skiriami reikiamos kvalifikacijos ir tinkamai apmokyti darbuotojai;

- visos statybvietėje naudojamos priemonės darbo vietai paaukštinti (pastoliai, kopėčios ir pan.) ir jų naudojimas turi atitikti standartų reikalavimus;

- pastoliai ir kopėčios turi būti periodiškai apžiūrimi ne rečiau kaip kartą per 10 dienų.

- konstrukcijų montavimo zonoje kitus darbus vykdyti draudžiama;

- draudžiama kelti krovinį, kurio svoris didesnis už krano keliamąją galią;

- draudžiama žmonėms būti po strėle ar montuojama konstrukcija;

- medžiagos, gaminiai ir priemonės sandėliuojamos tam skirtose vietose, pagal sandėliavimo schemas;

Pavojingos darbo zonos dirbant savaeigiui kranui:

$$R_{p.d.z.} = R + L / 2 + K$$

$$R_{p.d.z.} = 16 + 24 / 2 + 4 = 32,0 \text{ m}$$

R – strėlės siekis m, kuriuo bus naudojamas keliant skaičiuojamąjį gaminį,

L – didžiausių matmenų konstrukcijos ilgis (m);

K – pavojingos zonos atsargos atstumas/pagal krūvio kritimo aukštį.

2078S-01-GP.AR	LAID	LAPAS	LAP
	0	14	17

Šios zonos turi būti atitvertos apsauginėmis tvoromis ir jose dirbant kranams kitus statybos darbus dirbti draudžiama.

Aplink griaunamus pastatus atsižvelgiant į aukštį, iš kurio gali kristi krūviai, nustatomos pavojingos zonos, Jos aptveriamos signaliniais aptvarais, kurie turi perspėti žmones apie galimą pavojų aptvertoje teritorijoje.

Galimas krovinio kritimo aukštis (m)	Mažiausias perkeliama (krentančio) krovinio nuolėkio atstumas (m)	
	krovinio, perkeliama kranu, kritimo atveju	daiktų kritimo nuo pastatų atveju
iki 10	4	3,5
iki 20	7	5
iki 70	10	7
iki 120	15	10
iki 200	20	15
iki 300	25	20
iki 450	30	25

Būtina įvertinti, kad ardymo metu pastate gali atsirasti nenumatytų deformacijų, galinčių turėti įtakos konstrukcijų pastovumui, todėl ardant konstrukcijas būtina stebėti, kad pašalinus jas, neįvyktų kitų pastato elementų griūtis. Jei ardymui naudojamas kranas, didžiausia ardymo elemento masė neturi viršyti pusės krano keliamosios galios. Pradedant ardyti, pirmiausiai nuo stogo nuimami visi įrenginiai (ventiliatoriai, deflektoriai ir kt.), po to ardoma stogo danga. Ritininė stogo danga supjaustoma 50-100 cm pločio juostomis ir ardoma nuo viršaus karnizo link. Vienetinių medžiagų stogo danga ardoma atvirkštine tvarka negu buvo sudėta. Pirmiausiai nuimami kraigo elementai, vėliau eilėmis – vienietinė stogo danga (lakštai, čerpės ir pan.) ir skardos stogo detalės. Nuo lakštinės dangos pirmiausiai ištraukiami vinys, nuo čerpių dangos nuimamos tvirtinimo detalės ir nuimamas kraigas. Tada eilėmis lakštai ar čerpės ir pabaigiant stogo ardymo darbus nuimamos skardinės detalės. Stogo konstrukcijos medinės dalys pradedamos ardyti nuo grebėstų.

Krentančios medžiagos gali traumuoti žmones. Nieko negalima mėtyti nuo stogo. Reikia imtis tokių žingsnių:

- nuleisti medžiagas ant žemės arba uždalais šiukšlių latakais;
- stebėti, kad nesusikauptų galinčios nukristi medžiagos;
- užtvirti prieigas prie pavojingų zonų apačioje arba esančių netoli tos vietos, kur vyksta stogo darbai;
- naudoti tinklą nuolaužoms gaudyti, praėjimus uždenkite stogu ar panašia apsauga, neleidžiančia nukristi medžiagoms, kurios gali sužeisti;
- jei įmanoma, vengti kelti didelius ir sunkius daiktus nuo/ant stogo; pasirūpinti, kad visos medžiagos būtų tinkamai sukrautos, ypač vėjuotu oru.

Darbuotojai turėtų būti apsaugoti nuo atmosferos veiksnių, galinčių pakenkti jų saugai ir sveikatai. Oro sąlygos, dėl kurių gali padidėti saugai ir sveikatai kylanti rizika, be kita ko, yra tokios:

- didelis vėjas;
- krituliai – lietus ir sniegas;
- apledėjimas;
- didelė drėgmė;
- nepageidaujamas saulės poveikis
- labai aukšta arba labai žema temperatūra.

Stiprus vėjas gali pakenkti kranų ir kitos kėlimo įrangos veikimui, ypač kai dirbama su dideliais lakštiniais elementais, kaip antai apdaro ir stogo lakštai ir klojinio plokštės. Stiprus vėjas taip pat gali kenkti darbuotojams, dirbantiems su didelėmis lengvomis plokštėmis, pavyzdžiui, nuimant stogo dangos lakštus

2078S-01-GP.AR	LAID	LAPAS	LAP
	0	15	17

ir metalinį paklotą.

Blogas oras yra bendras organizmo stresą sukeliantis veiksnys. Dėl aukštos temperatūros vasarą gali ištikti šiluminis smūgis arba atsirasti nudegimų dėl ultravioletinės spinduliuotės. Dėl žemos temperatūros gali padidėti nepageidaujamas vibracinių įrankių poveikis ir padaugėti peršalimų bei infekcijų.

Gaisrinė sauga

Gaisrinės saugos klausimais griežtai vadovautis:

- „Bendrosios gaisrinės saugos taisyklės“;
- kitais norminiais dokumentais ir taisyklėmis.

Statybvietyje įrengiamas priešgaisrinis postas su gaisro gesinimo priemonėmis (gesintuvai, smėlio dėžė, kastuvai, kibirai, kablys, žarnos ir kt.).

Aikštelėje turi būti reikiami užrašai, įspėjamieji ženklai, instrukcijos apie priešgaisrinius reikalavimus šioje statybvietyje.

Išorės gaisrų gesinimui vandenį panaudoti iš artimiausio esamo hidranto.

Rangovas ekstremalių situacijų atveju turi paruošti dirbančiųjų žmonių evakuacijos planą ir iškabinti matomoje vietoje.

HIGIENA, SVEIKATA IR APLINKOS APSAUGA

Griovimo darbų teritorija ir darbo vietos turi atitikti darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus, nustatytus socialinės apsaugos ir darbo ministro ir aplinkos ministro patvirtintose Darboviečių įrengimo statybvietyse nuostatuose. Statytojas (užsakovas) arba užsakovo įgaliotas griovimo darbų vadovas negali pradėti griovimo darbų, kol neparengtas darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos priemonių planas.

Darbo vietose naudojamos darbo priemonės turi atitikti darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos reikalavimus, nustatytus socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintose Darbo įrenginių naudojimo bendruosiuose nuostatuose, reikalavimus, nustatytus kitais darbuotojų saugos ir sveikatos norminiais aktais bei saugaus naudojimo reikalavimus, nurodytus darbo priemonių gamintojo dokumentuose.

Ypatingą dėmesį atkreipti į tai, kad:

- darbininkai turi būti aprūpinti patogia darbo apranga, avalyne, šalmais, kitomis apsaugos priemonėmis bei tinkamais darbo įrankiais ir mechanizmais;
- pašaliniai asmenys nepatektų į statybos aikštelę bei darbų vykdymo zoną;
- duobės, grioviai, angos būtų aptvertos, pažymėtos gerai matomais (ir nakties metu) ženklais;
- nebūtų žmonių po keliamomis konstrukcijomis ir zonose, kur konstrukcijos gali nukristi;
- keliami mechanizmai nebūtų perkrauti;
- teritorijoje turi būti pažymėti praėjimai, pravažiavimai, įrengtas apšvietimas;
- konstrukcijų transportavimas ir montavimas būtų atliekamas pagal saugumo technikos taisyklių reikalavimus;

- darbo vietų apšvietimas atitiktų normas;

- gaminiai nebūtų perkeltami virš zonų už statybos aikštelės ribų.

Griovimo darbai vykdomi prisilaikant aplinkos apsaugos norminių reikalavimų ir taisyklių.

Visi tvarkomoje aplink pastatus teritorijoje esami menkaverčiai želdiniai išpjaunami ir susmulkinami sudarant galimybę juos išvežti į utilizavimo vietas.

Vykdant darbus, prižiūrėti aikštelę, kelius bei greta statybos objektų esančias gatves ir šaligatvius. Aikštelėje įrengti laikiną ratų plovimo įrenginį. Esant sausiems bei vėjautiems orams drėkinti aikštelės dangą. Automobilų ratai turi būti prieš išvažiuojant iš statybų teritorijos valomi ir plaunami.

Vykdant griovimo darbus nepažeisti, leidžiamų skleidžiamo į aplinką triukšmo ribojamos galios reikalavimų.

Rangovas privalo visomis priemonėmis saugoti teritoriją nuo užterštumo, nes už tuos pažeidimus atsako pagal baudžiamosios, administracinės ir materialinės atsakomybės įstatymus.

2078S-01-GP.AR	LAID	LAPAS	LAP
	0	16	17

Įmonėje, atsižvelgiant į veiklos profilį, turi būti sudarytas darbo vietų ir darbų, atliekamų tik pagal paskyrą-leidimą, sąrašas, kurį tvirtina darbdavys. Paskyrą-leidimą darbų vadovui išduoda darbdavio paskirtas asmuo. Jis privalo kontroliuoti, kad būtų įgyvendintos paskyroje-leidime nurodytos darbuotojų saugos ir sveikatos priemonės. Darbų vadovas privalo supažindinti darbuotojus su būtinomis saugos ir sveikatos priemonėmis ir instruktavimą įforminti paskyroje-leidime.

Paskyra-leidimas vykdyti darbus statinių arba komunikacijų apsauginėse zonose gali būti išduota tik turint statinių ar komunikacijų savininkų (eksploatuotojų) raštišką leidimą. Paskyra-leidimas išduodama darbų vykdymo laikotarpiui. Kai darbų vykdymo metu atsiranda paskyroje-leidime nenumatyti pavojingi ar kenksmingi veiksniai, darbus būtina nutraukti. Atnaujinti darbus galima tik gavus naują paskyrą-leidimą ir įgyvendinus joje numatytas priemones darbuotojų saugai ir sveikatai užtikrinti.

Darbų vadovas privalo nedelsiant nutraukti darbus, jei gamtinės sąlygos (pūga, vėjas, uraganas, perkūnija, sniegas ir kt.) kelia pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai. Nuolatinės ar laikinos darbuotojų buvimo vietos (gamybinės buities patalpos, poilsio vietos, žmonių praėjimai) turi būti už pavojingų zonų ribų.

Griovimo darbuose naudojamos darbo priemonės, įrenginiai ir technologinė įranga turi atitikti jiems taikomų teisės aktų reikalavimus. Visi statybvietėje esantys asmenys privalo dėvėti apsauginius šalmus. Priemonės darbo vietai paaugštinti (pastoliai, kopėčios ir kitos) ir jų naudojimas turi atitikti standartų reikalavimus.

Draudžiama dirbti aukštyje atvirose vietose, kai vėjo greitis yra 15 m/s ir didesnis bei plikšalos, lijdros, perkūnijos, rūko ar blogo matomumo darbo vietose metu. Galimi rizikos veiksniai atliekant griovimo darbus:

- Darbai aukštyje (ant trapių stogų, pastolių, kopėčių, nuožulnių paviršių) – pavojus nukristi;
- Galintys nukristi objektai ir pavojingi žemiau dirbantiems asmenims (išardytų, ardomų detalių ar konstrukcijų, įrankių kritimas);
- Asbesto poveikio ir asbesto taršos pasklidimo pavojus;
- Savaeigės darbo priemonės, atliekančios griovimo, pakrovimo iškrovimo darbus. Jos gali partrenkti arba pervažiuoti darbuotojus (pvz., važiuodamos atbuline eiga);
- Darbo įrenginių keliamas pavojus, elektros keliamas pavojus, triukšmas;
- Apribota erdvė;
- Krovinių tvarkymas rankomis;
- Perkaitimas ir saulės smūgis, paslydimai, pargriuvimai ir kt.;
- Darbuotojų patirties, žinių, informacijos, instrukcijų, mokymų, priežiūros stoka;
- Darbuotojai neaprupinti asmeninės apsaugos priemonėmis (šalmais, saugos diržais, respiratoriais);
- Netinkamas asmeninės apsaugos priemonių parinkimas, jų priežiūra.

Vykdamas griovimo darbus susidaro daug dulkių, tame tarpe gali būti ir asbesto plaušelių. Jos gali būti kenksmingos įkvėpus bei pabloginti matomumą. Naudojant vandens purkštuvus ir drėkinant darbinis paviršius, dulkių debesų galima išvengti.

Būtina trumpinti asbesto turinčių medžiagų šalinimo darbų trukmę (numatyti pertraukas), kad žmogus atgautų šiluminę pusiausvyrą, nes didėjant darbo krūviui ir darbo aplinkos temperatūrai, naudojant asmenines apsaugos priemones, taip pat dėl darbo aplinkos oro temperatūros organizmui sunku išspinduliuoti šilumos perteklių. Kiek įmanoma venkti asbestcemenčio dangos (šiferio lakštų) laužymo, trupinimo, pjaustymo. Reikia užtikrinti, kad danga nuolat būtų sudrėkinta. Atsargiai pašalinti šiferio lakštus laikančias vinis ir jas patalpinti į atliekų konteinerį. Didesnes asbestcemenčio dangos dalis (lakštus) reikia atsargiai nuleisti ir sudėti ant lygaus paviršiaus. Nelaužyti ir nenaudoti nuolaužų. Lakštus patalpinti į atliekų konteinerį arba apvynioti dvigubu 250 µm storio polietileno dangos sluoksniu ir pritvirtinti įspėjamuosius asbesto lipdukus. Nešluostyti sausų dulkių ir lūženių, o naudoti H kategorijos dulkių siurblių ar drėgnas šluostes. Nesinešti naudotų kombinezonų į namus. Nenaudoti pakartotinai vienkartinį kvėpavimo takus apsaugančių priemonių, nerūkyti, darbo zonoje negerti ir nevalgyti.

2078S-01-GP.AR	LAID	LAPAS	LAP
	0	17	17

TECHNINĖS SPECIFIKACIJOS

TECHNINĖS SPECIFIKACIJOS

Šie bendrieji techniniai reikalavimai yra neatskiriama projekto techninių specifikacijų bendroji dalis. Jie bendraisiais reikalavimais ir nurodymais papildo atskirų projekto dalių technines specifikacijas. Jeigu tarp šių techninių reikalavimų ir projekto dalių specifikacijų iškyla skirtumų – pirmenybė teikiama atskirų projekto dalių specifikacijoms.

BŪTINOS PROJEKTO SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMO SĄLYGOS, KITI BENDRIEJI NURODYMAI IR REIKALAVIMAI, KURIŲ PRIVALU LAIKYTI ĮGYVENDINANT PROJEKTĄ)

Teisės aktų laikymasis ir gaunami leidimai

Prieš pradėdant darbus būtina gauti statybos leidimą STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ nustatyta tvarka. Statybos vykdymui privaloma techninė priežiūra STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“ nustatyta tvarka.

PRIVALOMŲJŲ DOKUMENTŲ BEI PAGRINDINIŲ NORMATYVINIŲ STATYBOS TECHNINIŲ DOKUMENTŲ, KURIAIS VADOVAUJANTIS PARENGTAS PROJEKTAS, SĄRAŠAS

LR įstatymai:

1. LR Statybos įstatymas;
2. LR Atliekų tvarkymo įstatymas;
3. LR Žemės įstatymas;
4. LR Aplinkos apsaugos įstatymas.

Statybos techniniai reglamentai:

1. STR 1.01.02:2016 Normatyviniai statybos techniniai dokumentai;
2. STR 1.01.08:2002 Statinio statybos rūšys;
3. STR 1.04.04:2017 Statinio projektavimas, projekto ekspertizė;
4. STR 1.05.01:2017 Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“;
5. STR 1.06.01:2016 Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra;
6. STR 2.01.01(1):2005 Esminis statinio reikalavimas „Mechaninis atsparumas ir pastovumas“;
7. STR 2.01.01(2):1999 Esminiai statinio reikalavimai. Gaisrinė sauga;
8. STR 2.01.01(3):1999 Esminiai statinio reikalavimai. Higiena, sveikata, aplinkos apsauga;
9. STR 2.01.01(4):2008 Esminis statinio reikalavimas „Naudojimo sauga“;
10. STR 2.01.01(5):2008 Esminis statinio reikalavimas „Apsauga nuo triukšmo“;
11. STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“.

Higienos normos ir kiti normatyviniai reglamentai, reikalavimai bei taisyklės:

1. RSN 156-94 Statybinė klimatologija;
2. Statybos atliekų tvarkymo taisyklės;
3. DT 5-00 „Saugos ir sveikatos taisyklės statyboje“;
4. Darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatai;
5. Darbininko, dirbančio su kilnojamaisiais elektriniais įrankiais, saugos ir sveikatos instrukcija;
6. Darbuotojo, dirbančio ant pastolių, saugos ir sveikatos instrukcija;
7. Darbininko, transportuojančio, sandėliuojančio, kraunančio įvairias medžiagas bei gaminius, saugos ir sveikatos instrukcija.

Kvalifikaciniai reikalavimai statybos rangovui ir subrangovams

Rangovas turi turėti įstatymų tvarka nustatytus, bendruosius statybos darbus vykdyti reikalingus kvalifikacinius reikalavimus.

Saugaus darbo, gaisrinės saugos, aplinkos apsaugos bei tinkamų darbo higienos sąlygų statybvietėje ir statomame statinyje užtikrinimo reikalavimai; trečiųjų asmenų interesų apsauga statybos metu

Rangovas yra atsakingas už Darbų vykdymo statybvietėje saugaus darbo, gaisrinės saugos, aplinkos saugos bei tinkamų darbo higienos sąlygų statybvietėje ir statomame statinyje užtikrinimo. Rangovas yra atsakingas už trečiųjų asmenų interesų apsaugą statybos metu.

Kiti reikalavimai ir nurodymai

Visos konstrukcijos, gaminiai ir medžiagos turi atitikti Lietuvos respublikos teisės aktais nustatytus reikalavimus.

Rangovas yra atsakingas už leidimų, sutikimų ar dokumentų, reikalingų Darbų vykdymui bei užbaigimui davimą iš kompetentingų institucijų.

Rangovas yra atsakingas už Darbų vykdymo priešgaisrinę apsaugą pagal LR galiojančių teisės aktų reikalavimus.

Visos konstrukcijos ir įranga turi būti sertifikuota arba pripažinti tinkančiais naudoti Lietuvoje nustatyta tvarka ir privalo turėti atitikties įvertinimo dokumentą.

Rangovas privalo palaikyti ryšį su kompetentingomis institucijomis, užtikrinti jų patikrinimus savo sąskaita bei ištaisyti trūkumus, kuriuos šios institucijos nustatys minėtų patikrinimų metu.

Rangovas turi vykdyti visus Lietuvos Respublikoje galiojančių teisės aktų reikalavimus ir taisykles, priimtas atitinkamų valstybės ir/ar savivaldybės institucijų.

Subrangovai. Rangovas pasirenkamus subrangovus turi aptarti su Užsakovui ir gauti jo raštišką pritarimą jeigu nenurodyta kitaip. Užsakovas turi teisę nurodyti rangovui kokį subrangovą pasirinkti ir toks Užsakovo nurodymas yra privalomas Rangovui.

DARBUOTOJŲ SAUGA IR SVEIKATA

Statinio rekonstravimo darbų teritorija ir statybvietės darbo vietos turi atitikti darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus, nustatytus socialinė apsaugos ir darbo ministro ir aplinkos ministro patvirtintose Darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatuose.

Atlikdamas darbus rangovas vykdo visus saugos reikalavimus nurodytus atitinkamose taisyklėse:

1. DT 5-00 „Saugos ir sveikatos taisyklės statyboje“;
2. Darboviečių įrengimo statybvietėje nuostatai;
3. kiti norminiai dokumentais ir taisyklės.

Statinio statybos saugos ir sveikatos darbe koordinatorių skiria statytojas arba rangovas tarpusavio susitarimu. Apie rekonstravimo darbų pradžią būtina pranešti VDI teritoriniam skyriui 10 dienų laikotarpyje.

2078S-01-GP.TS	LAIDA	LAPAS	LAPŲ
	0	2	4

Prieš darbų pradžią veikiančios įmonės teritorijoje statybos rangovas privalo įforminti aktaleidimą, kuriame turi būti numatytos priemonės, užtikrinančios darbų saugą, vadovaujantis DT 5-00 „Saugos ir sveikatos taisyklės statyboje“ (1 priedas).

Darbo vietose naudojamos darbo priemonės turi atitikti darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos reikalavimus, nustatytus socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintose Darbo įrenginių naudojimo bendruosiuose nuostatuose, reikalavimus, nustatytus kitais darbuotojų saugos ir sveikatos norminiais aktais bei saugaus naudojimo reikalavimus, nurodytus darbo priemonių gamintojo dokumentuose.

Rangovas griovimo darbų metu turi paskirti atsakingą asmenį už darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų laikymąsi statybvietyje, kuris būtų atestuotas darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais kaip to reikalauja Mokymo ir atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais bendrieji nuostatai. Minėtos kvalifikacijos darbuotojas statybvietyje atlieka darbuotojų instruktavimą darbo vietoje ir supažindina su kitais reikalingais darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimais statybos objekte.

Darbų vykdymui pavojingose zonose, kuriose nuolat veikia ar gali veikti (atsirasti) rizikos veiksniai, nepriklausantys nuo atliekamų darbų pobūdžio, turi būti išduota paskyra-leidimas. Turi būti sudarytas darbo vietų ir darbų, atliekamų tik pagal paskyrą-leidimą, sąrašas. Sąrašą tvirtina darbdavys.

Paskyrą-leidimą darbų vadovui išduoda darbdavio paskirtas asmuo. Jis privalo kontroliuoti, kad būtų įgyvendintos paskyroje-leidime nurodytos darbuotojų saugos ir sveikatos priemonės. Darbų vadovas privalo supažindinti darbuotojus su būtinomis saugos ir sveikatos priemonėmis ir instruktavimą įforminti paskyroje-leidime.

Papildomo ar tikslinio instruktavimo metu darbuotojas turi būti supažindinamas su saugiais veikimo būdais, nurodomais instrukcijoje ar atskirose instrukcijų dalyse, punktuose, darbų vykdymo technologijos projektuose, technologinėse kortelėse, darbų vykdymo aprašuose, darbų atlikimo schemose, darbo priemonės dokumentuose, cheminių medžiagų saugos duomenų lapuose, kituose dokumentuose, informuojamas apie profesinę riziką ir jos pokyčius darbo vietoje, apie saugius užduoties atlikimo būdus.

Statybvietyje darbuotojai, dirbantys pavojingus darbus (krovinių tvarkymas rankomis, darbas su cheminėmis medžiagomis ir kt.) turi būti apmokyti vadovaujantis Mokymo ir atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais bendraisiais nuostatais. Darbuotojai dirbantys su potencialiai pavojingais įrenginiais turi turėti atitinkamą kvalifikaciją. Statomame pastate esminiai darbų saugos sprendiniai turi būti numatyti sudaromuose statybos darbų technologijos projektuose ir pažymėti statybvičių planuose. Šiuose dokumentuose, atsižvelgiant į pastatų statybos poreikius, numatomos tokios darbų saugos priemonės:

1. montavimo mechanizmų išdėstymas, jų darbo vietų aprūpinimas elektra, vandeniu, šiluma ir kt. ištekliais, jų darbo ir saugos zonų nustatymas;
2. įvažos į statybvietyje, keliai ir takai statybvietyje, priemonės darbininkams patekti į darbo vietas;
3. medžiagų ir konstrukcijų laikymo vietos, jų sandėliavimo bei pristatymo į darbo vietą būdai;
4. laikinų buitinių, administracinių sanitarinių ir gamybinių patalpų sudėtis ir jų išdėstymas;
5. darbo vietų organizavimas ir visų būtinų darbams vykdyti priemonių parinkimas (pastoliai, klotiniai, kopėčios, pavojingų darbo vietų aptvarai ir kt.);
6. jei darbo vietos įrengtos aukštai, būtina numatyti laikiną aptvarą, apsauginių diržų ir linų tvirtinimo vietas, kritimo blokavimo priemonės, priemonės darbuotojams užlipti, nuotolinio valdymo kroviniams kelti ir ryšio priemonės;
7. krovinių keliavimo įranga, krovinių užkabinimo schemas;
8. darbo saugos priemonių ir įrangos brėžiniai arba tipinių brėžinių sąrašas;
9. pavojingų ir kenksmingų darbų vykdymas išduodant paskyrą – leidimą;
10. darbų atlikimo ypatumai šaltu ir šiltu oru;
11. statybvičės aptvėrimas ir apšvietimas.

Statybvietyje turi būti užtikrintas:

- visų statybinių elektros prietaisų įžeminimas;
- mechanizmų besisukančių dalių aptvėrimas;

2078S-01-GP.TS	LAIDA	LAPAS	LAPŲ
	0	3	4

- pakankamas ir saugus darbo vietų apšvietimas tamsiuoju paros metu;
- kenksmingų garų, dujų ar dulkių priemaišų ore nebuvimas;
- visų elektros įtaisų dalių su srove (neizoliuoti laidai, kirtiklių ir saugiklių kontaktai, gnybtai) apsaugojimas tinkamais aptvarais.

Darbų saugos reikalavimai

- transporto judėjimo greitis teritorijoje turi būti 10 km/val., patalpoje 5 km/val.;
- naudojami potencialiai pavojingi įrenginiai turi būti nustatyta tvarka patikrinti ir techniškai tvarkingi kaip to reikalauja Potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymas (Žin., 2010, Nr. 89-2742). Potencialiai pavojingų įrenginių valdymui ir priežiūrai skiriami reikiamos kvalifikacijos ir tinkamai apmokyti darbuotojai;
- visos statybvietėje naudojamos priemonės darbo vietai paaukštinti (pastoliai, kopėčios ir pan.) ir jų naudojimas turi atitikti standartų reikalavimus;
- pastoliai ir kopėčios turi būti periodiškai apžiūrimi ne rečiau kaip kartą per 10 dienų;
- draudžiama kelti krovinį, kurio svoris didesnis už naudojamojo keliamojo mechanizmo keliamąją galią;
- draudžiama būti žmonėms po demontuojamomis konstrukcijomis;
- konstrukcijų montavimo zonoje kitus darbus vykdyti draudžiama;
- medžiagos, gaminiai ir priemonės sandėliuojamos tam skirtose vietose, pagal sandėliavimo schemas;

Aplink griaujamą pastatą atsižvelgiant į aukštį, iš kurio gali kristi krūviai, nustatomos pavojingos zonos, jos aptveriamos signaliniais aptvarais, kurie turi perspėti žmones apie galimą pavojų aptvertoje teritorijoje.

Galimas krovinio kritimo aukštis, m	Mažiausias perkeliama (krentančio) krovinio nuolėkio atstumas, m	
	Krovinio, perkeliama kranu, kritimo atveju	Daiktų kritimo nuo statinio atveju
iki 10 4 3,5	4	3,5
iki 20 7 5	7	5
iki 70 10 7	10	7
iki 120 15 10	15	10
iki 200	20	15
iki 300	25	20
iki 450	30	25

Aikštelėje jei darbai vykdomi už aikštelės ribų turi būti reikiami užrašai, įspėjamieji ženklai, instrukcijos apie darbų saugos reikalavimus šioje statybvietėje.

Rangovas darbus vykdo pagal parengtą ir suderintą statybos darbų technologijos vykdymo projektą technologines korteles.

2078S-01-GP.TS	LAIDA	LAPAS	LAPŲ
	0	4	4